

הצעת החלטה מטעם הפעולה ה' שנית לחנייה, בו נדרשה להכיר בקיומה של ישראל, להכריז על עקרונות יסוד שלום ישראלי-ערבי ברוח המינשר העברי, ולכונן "לישכת-שלום" קבועה מטעם הארגון לשם השגת השלום בין ישראל וארצות-ערב. ה' הרב המוצע ללישכה זו: נציגי הודו (י"ד), ברומה, צ'ינג, גאנה וסאנגאניקה.

ישראל + פלסטין. כאשר הצטרף יליך-מור לפעולה, התרחב מעגל הפגישה. הרוסים וההודים שמחו להיחכך כי "המש" לחת הישראלית" תומכת תמיכה מוחלטת בהסכמי-מוסקבה נגד סין (התנגדות הסינים להסכם זה גרמה למחלוקת העיקרית ב' וועידה). אנשי קהילה, קונגו וארצות אפריקה אחרות גילו יחס אוהד. על כולם עלה נציג מונגוליה, שהתיידד עם הישראלים. עדינות במיוחד היו הפגישות עם חברי המשלחות הערביות. בלס בנימין בהגט עבד אל-עזיז, סגן-המזכיר המצרי (שהוא גם מזכיר הארגון הכל-אפריקאי, שנולד בהערת אויס-אביבה). הוא שמע את הדברים בעניין, הבטיח להעביר את הדברים לחוגים ה' ערביים.

אך דרישת הנציגים הישראליים לקבל מעמד רישמי כמשקיפים נתקלה בהתנגדות, מהיתה בחלקה סבנית. מזכירות הוועידה שקעה בסיכסוך הסובייטי-סיני, לא היתה מוכנה לדון בצירוף משלחות נוספות. חוץ מזה, כבר משתייכת לארגון משלחת רשמית מטעם "פלסטין", המורכבת מתושבי עזה. הציג נשיא הוועידה, הקפריסאי ואוסט ליסאריס, בנימה של התנצלות, ליליך-מור: "אולי אפשר לאחד את שתי המשלחות...". ליסאריס (45), קומוניסט לשעבר, שונט את המפלגה כאשר זו טרבה לקחת חלק פעיל במלחמת-השחרור הקפריסאית, והניח-נה עתה עם מקורביו של הנשיא מאקאריוס, השתדל לעזור לישראלים ככל יכולתו. "אני אהיה לכם קצין-קשר", הבטיח לאנשי הפעולה השמית. ואמנם עמד בדבריו.

תענומת המעטפות. לא קל היה ל' העביר את החומר לכל המשלחות. ערימה של מעטפות, שהכילו את תוכני המשלחות, ושועדה למשלחות שגרו בבית-המלון, נעל-מה באורח מסתורי. התעלומה סיקרנה את הצירים. היו שחשדו במצרים, אחרים חשדו וחקא בסוכני השגרירות הישראלית. מה יש? היך הנציג המונגולי, "אלה שחשפו את איימן לא יכלו לחסוף גם את המעט-פות?" גם מעטפות שנשלחו לעתוני קפריסין נעלמו באורח מסתורי.

אולם הדבר לא הפריע. ביום האחרון של הוועידה חיפשו צירים ועתונאים מכל רחבי דרתישבת את הישראליים, ביקשו מהם העת-קים נוספים של החומר, הבטיחו לכתוב בארצותיהם על הגישה החדשה.

אולם הישג העיקרי היה אחר: פעולת המשלחת מנעה כי שוב יתקבל אוטימאסית החלטות אוטיש-ישראליות. אילו לחצו המיצ-רים על הוועידה לקבל החלטות כאלה, היה הדבר גורם לחיכוך כללי על נושא זה. הם ויתרו על נושא זה, בידעם כי הוועידה טורדה בסכסוכים על הסכם מוסקבה. תחת זאת הסתפק המזכיר המצרי בהפצת התחל-טות האנטי-ישראליות שנתקבלו בתורש פברואר בהעידת מושי, בסנגניקה.

אליסאריס וליסאריס בניקוסיה
אלה שחשפו את איימן...

רת

למען השם או הכסף?

בדיקנות צבאית, תוך ניצול גורם ההפתעה, הסתערו השבוע כמה מאות בחו-ריישיבה על בתי-ספר נוצריים בשליש הערם הגדולות. הם כבשו בכוח מוסדות צרפתיים ואנגליים, השתלטו על בניינים שלמים, שברו רהיטים, קרעו ספרי-לימוד ותשמישי-קדושה נוצריים, נטפלו למורים נוצריים.

כאשר הופיעה המשטרה, כדי לגרשם מן המיכנים הכבושים, התנגדו לה בחורי-הישיבה בכוח. קצין ושטר נפצעו. הנספח הצבאי של השגרירות הצרפתית, הגר בקירבת בית-ספר סנט-ז'וזף ביפו, אירגן את חבר המורים והתלמידים להת' גונן במיקרו-של פריצה. אך הדתיים לא הצליחו לחזור מבעד לשער הברזל הנעול. בו כיום הגישו נציגי בריטניה וצרפת מחאות חמורות לממשלת ישראל. בבריות המערב הודפסו מהדורות מיוחדות של ה' עיתונים, שבישרו בשאט-נפש על ההת-פרעות הדתית, שלבשה צורה של פרק מתוך 66 יום בפקניג.

לא היה שום קושי לקבוע את זהות הפרועים, הם עצמם הודו בכך בנאותה, והזירו כי לא תהיה זאת הפעולה האחרונה של חבר הפעילים.

מטה קרבי. המיבצע תוכנן ב' שני חזרים קטנים, מרוהטים ברהיטי-משרד מיושנים, בלב רחוב אלנבי בתל-אביב. שני החזרים, השוכנים בבניין בית-הכנסת מושב זקנים ברחוב אלנבי 84, ואשר חלו-נותיהם המאובקים פונים לחצר קטנה ו' מלוכלכת, שימשו מוקד לפעולה כולה.

כאן ישב ראשי-המטה שלום דוב ליפשיץ, המכונה "זוהר", והוציא את פקודות-המייב-צע בנוסח צבאי קצר ומצמח. מפעם ל' פעם נעזר ביועצו הראשי, שלמה נוח קרול, הרב של מושב חמד. הוא גם שמע פרטים מפי עוזריו הצעירים, בחורי-ישי-בה מירושלים ומחיפה, שדיוחו על הת-קמות ההכנות באזוריהם.

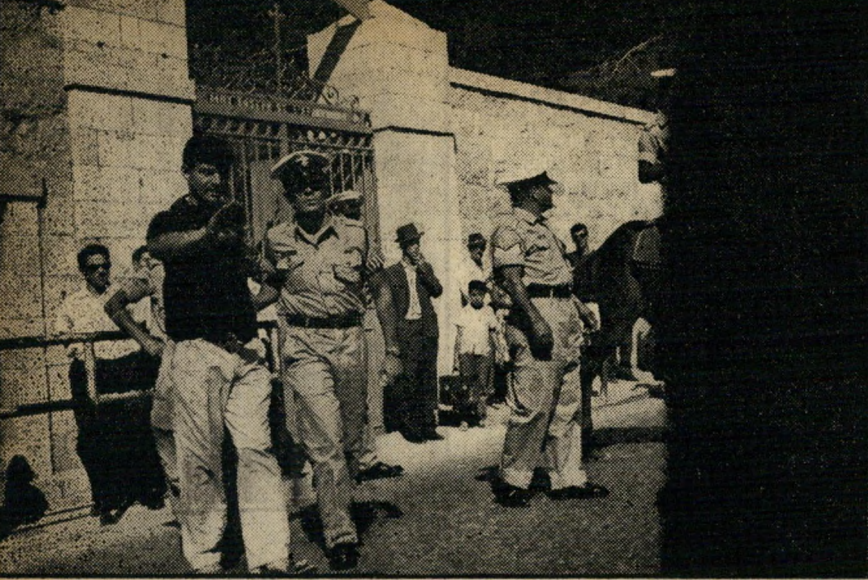
שלום ליפשיץ, שחור-זקן ומושקף, עומד בראש חבר הפעילים מאז קום המדינה. ל' מדינת ישראל הגיעו או רבבות עולים מ' ארצות צפון-אפריקה, תימן ועיראק, רובם יהודים שבארצות מושגם נחשבו כשומרי דת ומסורת. מפא"י, השולטת במנגנוני העלייה, הקליטה מרבוב השינויות המקומיות, ידעה שאם תאפשר לדתיים להגיע ליהודים אלה על-ידי קבלת ילדיהם לבתי-הספר ה' דתיים, לא ישרא זה הקשר היחיד. על כן הסתער צסקני מפא"י על ילדי העולים, בדרכים כשרות ובלתי-כשרות.

"מוכרחים לעשות משהו", עבר הקול בין מאות בחורי-הישיבה החטונים, שהי-סיפו לשקוד על הגמרא בזמן שבני גלם הלא-דתיים עסקו במיבצע כיבוש הגליל והגלב. המרידות מצד אחד, והמרץ הבלתי-מונצל מאיך, הולידו את חבר הפעילים. מאז הוסף חבר הפעילים להתקיים כ' אירגון אשר פעולתו העיקרית היא בחזית החינוכית. מדי שנה, בפרוס עונת הרישום לבתי-הספר, פשטו מאות פעילי החבר על פני ישובי ישראל השניה, עברו מבית לבית, גאמו בבתי-הכנסת, תקעו בשופרות ונופפו בסימיות, כדי לגרש את רוחות-ה' הפאנים של החינוך החופשי. הציבור ה' דתי האמין, בדרך כלל, ליספוריה-חזונית של חבר הפעילים, אך לא פעם היו ה' כיסורים מוגזמים ומנופחים.

הן בדיוק קרה גם השובץ. ההסתערות על המיסיון הציגה את ישראל כמדינה בה מותקפים נוצרים על-ידי המונים יהודיים, בעוד שיהודים בעולם הגדול קיבלו את הרושם כאילו מתנהל בישראל מסע שבר נוצרי, שאין מנוס ממנו אלא ב' התקפת-מחץ על שלוחות המיסיון.

כמה האמת? **כסף ופילוג באמריקה.** בישראל אמנם מצויים בתי-ספר ובתי-חולים השיי-כים למיסדרים נוצריים שונים. בבתי-ספר אלה לומדים ילדים יהודים רבים, כשם שחוליים יהודיים פונים בבקשת עזרה ל' בתי-חולים הנוצריים. אלא שעד כה לא הזכח כי המורות הנוצריות, המלמדות ב' בתי-ספר אלה, או האחיות המספלות ב' חילים, פיתו מישהו להיטבל לנצרות. היו אמנם, מאז קום המדינה, כ-250 משפחות שהתנצרו ואף ירדו בעזרת מוסדות מיסיו-נריים לארצות קאתוליות שונות. אך אלה עשו זאת לא בלחץ המיסיון עליהם, כי אם בלחץ הפוך — שלהם על מוסדות המיסיון. היו אלה, לרוב, מיקרי-עוד קשים, שעברו לנצרות כדי לזכות בטובות-ההנאה שובר כזה עשוי לתת.

אלא שמצב עובדתי זה לא מנע מכמה גורמים המעוניינים בכך להפוך את ה'

בתפרעים ומשטרה ליד בתי-הספר הנוצרי בירושלים

... וגם אלה היושבים בממשלה

דחליל הגרוטסקי למיפצלת מילת-אימה. ביזומת משרד הדתות הוקם מוסד בשם קרן ילדינו כתוצאה מתרומה בסך 100 אלף דולאר למטרת "מלחמה במיסיון" ש' נתן סוחר-רהיטים יהודי בשיקאגו, בשם אדוארד כהן. מוסד זה זכה למנהל נמרץ, שלא הסתפק בניצול 100 אלף הדולאר. הוא פתח במגבית נרחבת בארץ ובחול'.

בצד קרן ילדינו הממוסחרת, שהיא מוסד-השגור המרכזי למלחמה במיסיון, התפתחו מוסדות וקרנות נוספים. לפי המספרים המתפרסמים על-ידי מוס' דות אלה, עשוי להתקבל הרושם כי עד היום הוצאו מהמיסיון לפחות עשרים אלף ילדים וילדות, בו בזמן, שמאז קום ה' מדינה לומדים בכל בתי-הספר המיסיו-נריים גם יחד לא יותר מ-800 עד אלף תלמידים יהודיים בשנה. ואף אלה לא ידועים בני משפחות עניות, כי אם בעיקר ילדים למשפחות שגם הוריהם הכשרים התחנכו בארצות מוצאם בבתי-ספר נוצ' ריים ולא המירו את דתם.

המימשל הצבאי ברובוקציה בטרדה

אחרי טיבה הגיע תורה של טירה. ריחו של מהומות בכפרים הערביים עמד באוויר, ועל סדר יומו של הציבור הישראלי עלה שוב הנושא החוזר ונשחן: סכנת האוייב הפנימי.

לפני שנתיים זה קרה בחיפה, נצרת ועכו. לפני שנה בנצרת עילית וראשון-לציון. ה' פעם היתה ההתחלה בכפרי המשולש. **מראש המיסוגר.** ביום חמישי האחרון, בשעה 08.30, הגיעה לכפר הערבי טירה שלידי כפר-סבא, קבוצה שמנתה כמאה שוט-רים ואנשי משטרה-צבאית. הם היו המושגים באלות, קובעי-פילדה ומגיני-פתח. יחד עימם הגיעו למקום ודחפור על גבי משאית, הורד למטה בחסות המשטרה, בחלק המערבי של הכפר והחל בהריסת בית משפחה ואבן מרובת הילדים.

מה שהתרחש מייד היה צפוי מראש. מכל כנסות הכפר החלו להתקהל נשים וילדים. הגברים, ברובם, היו אותו זמן בעבודה. תוך שניות החלו לעוף אבנים שזכו לתשו' בה מיידית מאלות המשטרה. כמה נשים וישישים זכו למכות רציניות, אחת מנשי משפחת זאבן הועברה לבית-החולים כשהיא סובלת מיד שבורה וזרועות מות.

בניתיים הלך המצב והחמיר. מישהו טיפס על צירח המיסוגר, הוציק במקול את תוש-בי הכפר לאספה ליד הבנין הגהרס. סביב טבעת הכיתור של המשטרה התאסף סבי-רבע המון גדול וזועם. אחרי שלא נותרה מן הבניין אבן על אבן, מיהרו השוטרים להסתלק מן הכפר.

רק או החלה בטרדה ההפגנה הגדולה. המון זרם ברחובות הכפר, אסף בדרכי את דיירי הבתים שנשארו בדירותיהם ואת תל-מידי בתי-הספר העממיים והתיכון, שהשי-ביתו את לימודיהם. ליד בניין המועצה כבר מנה המהמון כמה אלפי איש. ראש המועצה השמני, איש הממשלה-הצבאית במקום איבר-הים קאסם, ברה מן הכפר עוד בתחילת המהומות. טירה ניתקה משאר חלקי הארץ על-ידי מחסומים וכל מכונית שהתקרבה נגמרה באבנים.

הכפר נחנק. הסיכסוך, שהביא בעקבו-תיו את המהומות, נגע לשנים-עשר בתים שנבנו בחלקו המערבי של הכפר. מאחורי הקו בו עובר צינור מיוביל המים הארצי. אחים מבתים אלה ניבנו לפני ארבע שנים. לפי הוראת המימשל הצבאי, מסרב ה' אבן לחיכנון של משרד הפנים להעניק רשיונות בניה על אותו חלק קרקע. הסיכ-סוך, שנמשך כבר שנים, נוצל לאחורונה ב' (המטש בעמוד 24)